

Čebelarji moramo uporabljati takšno opremo in pripomočke, ki ne ogrožajo kakovosti ali celo varnosti živil. Prav zaradi tega moramo biti natančni in pozorni tudi pri nakupu opreme, pribora, pripomočkov, embalaže itd., ki jih uporabljamo pri svojem delu. Na splošno velja, da moramo čebelarji uporabljati opremo in pripomočke, ki so izdelani iz nestrupenega, nerjavečega in gladkega materiala in ki jih je mogoče čistiti, vzdrževati ter po potrebi tudi razkuževati. Materiali se ne smejo luščiti, pred vsako uporabo pa jih moramo očistiti. Pri nakupu opreme moramo biti pozorni na to, da so točila, posode in cedila iz ustreznega materiala. Tako npr. pocinkan ali aluminijast material ni primeren za stik z živili in to moramo upoštevati tudi čebelarji. Iz pocinkanega materiala so po navadi mreže na vratcih, s katerih čebelarji velikokrat strgamo propolis. To utegne biti s stališča varne hrane zelo problematično, zato takšnega propolisa nikakor ne smemo uporabljati v prehrani ljudi. Iz primerne materiala, torej takšnega, ki ne povzroča rjavenja, npr. nerjaveče pločevine, morajo biti tudi razstojišča za satje, matične rešetke in drugi kovinski deli.

Velikokrat je med čebelarji slišati pripombe na račun nekakovostne izdelave panjev, osmukalnikov,

pitalnikov, slabih materialov in druge opreme. Čebelarji smo velikokrat prisiljeni vse te pripomočke sami predelovati, če je seveda to mogoče. Ker smo vstopili v novo čebelarsko sezono in s tem že začeli pridelovati tudi letošnje čebelje pridelke, naj velja opozorilo, da ob nakupu opreme, pripomočkov in embalaže izberite take materiale, ki so primerni za shranjevanje in pakiranje živil. Govorimo predvsem o nerjaveči pločevini, plastični embalaži z ustreznim certifikatom oz. označbo, da je primerna za živila, in stekleni embalaži, ki jo največkrat uporabljamo za pakiranje čebeljih pridelkov na drobno. Ob nakupu zahtevajte od prodajalcev tovrstne opreme potrdila, da je embalaža, ki jo kupujete primerna za živila. Dokler čebelarji od prodajalcev ne bomo sami zahtevali kakovostne opreme in pripomočkov za čebelarjenje, je verjetno tudi ne bomo dobili. Še naprej bomo doma predelovali nove osmukalnike, popravljali nove čebelje panje, predelovali matične rešetke itd. Za svoj denar si zaslužimo, da dobimo kakovosten material, kakovostno opremo in kakovostne pripomočke, zato bodite pri nakupu pozorni tudi na to. Le na tak način bomo namreč lahko dosegli izboljšanje ponudbe kakovostnega materiala in opreme za čebelarstvo. ■

Strokovna razprava o smukanju cvetnega prahu

Nataša Lilek*, natasa.lilek@czs.si

ČZS, JSSČ je 25. februarja 2015 v Vidrgi pripravila strokovno razpravo o smukanju cvetnega prahu. Udeležilo se je približno 130 zainteresiranih čebelarjev iz različnih krajev Slovenije, to pa dokazuje, da se čebelarji vse bolj zanimajo za pridelavo tega čebeljega pridelka. V strokovni razpravi je sodelovalo več predavateljev, ki so vsak s svojega stališča predstavili svoje poznavanje pridelave cvetnega prahu in tudi svojo prakso.

Prof. dr. Janko Božič je govoril o biološkem vidiku pridobivanja cvetnega prahu. Udeležence je seznanil z vlogo peloda v čebelji družini ter predstavil projekte, ki jih na področju cvetnega prahu izvajajo v Sloveniji. Eden izmed bolj znanih je projekt »C.S.I. Pollen«, pri katerem z zbiranjem cvetnega prahu v različnih časovnih obdobjih sodelujejo tudi slovenski čebelarji. Vodja opazovalno-napovedovalne službe **g. Jure Justinek** je pripravil pregled rastlin, ki cvetijo v različnih obdobjih čebelarskega leta in ki če-

* Svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane

belam ponujajo bogato pelodno pašo. Še posebej je poudaril pomembnost sajenja medovitih dreves in poljščin, ki čebelam omogočajo dodatne vire hrane. Tehnologija smukanja cvetnega prahu je še vedno dokaj pomanjkljiva, uspešnost pridelave cvetnega prahu pa je še vedno v veliki meri odvisna od iznajdljivosti čebelarja pri predelavi osmukalnikov. Na ČZS poteka testiranje osmukalnikov, ki so na voljo na slovenskem tržišču. Tako spremljamo njihove pomanjkljivosti in donose cvetnega prahu. S tehnološke-

ga vidika je rezultate dozdajšnjega dela predstavil **g. Boštjan Noč** in na podlagi naših izkušenj nakažal prihodnje možnosti optimiziranja tehnologije. Na podlagi rezultatov večletnega pridobivanja cvetnega prahu je svojo tehnološko rešitev za pridobivanje kakovostnega cvetnega prahu in optimalnega osmukalnika predstavil čebelar **g. Marjan Dolinšek**, ki je v sodelovanju s ČZS in sodelavci pripravil prototipe osmukalnikov, ki bodo preizkušeni letos. Preverjali bomo, kako se med letom obnese material, iz katerega je izdelan osmukalnik, testirali učinkovitost oz. donosnost cvetnega prahu in ustreznost posebej prirejenega zračnega predalčka za zbiranje cvetnega prahu. Rezultati leto dni trajajočega testiranja bodo predvidoma znani letos jeseni. K sodelovanju v tokratni razpravi smo povabili tudi čebelarja z dolgoletnimi izkušnjami pri smukanju cvetnega prahu. Tako je svoj način oz. svojo dobro prakso smukanja cvetnega prahu predstavil **g. Jože Pikelj** z Izlake. Povedal je, da je večkrat naletel na zelo slabe osmukalnike, tako da jih je moral vedno predelovati, pou-

daril pa je tudi, kako pomembni sta redno pobiranje cvetnega prahu in dolgotrajno čiščenje različnih fizikalnih nečistoč. Ob koncu razprave je **ga. Nataša Lilek** predstavila še higiensko-tehnične zahteve pri pridelavi cvetnega prahu, pa tudi postopke odvzema in skladiščenja peloda ter njegovo predelavo. Udeleženci razprave so bili seznanjeni tudi z zahtevami glede pravilnega označevanja tega pridelka, govorili pa smo tudi o hranilni vrednosti cvetnega prahu v prehrani ljudi in predlogih za določitev meril kakovosti za ta čebelji pridelek.

Ob koncu je bila vsem sodelujočim ponujena tudi možnost diskusije in vprašanj. Opaziti je bilo, da so čebelarji zelo zainteresirani za pridelavo cvetnega prahu, saj ta čebelji pridelek postaja vse bolj cenjen tudi med porabniki. Prvi pogoj za to, da bodo čebelarji še bolj motivirani za njegovo pridelavo in da bodo v prihodnje začeli bolj izkoriščati naše naravne danosti, ki nam omogočajo tudi pridelavo cvetnega prahu, pa je brez dvoma optimizacija tehnologije pridelave. ■

Skrb za pristen med

Andreja Kandolf Borovšak*, andreja.kandolf@czs.si

Končno se je narava prebudila in začel se je najljepši čas za naše čebele in čebelarje. Verjamem, da ni čebelarja, pri katerem na novo prineseni nektar v panju ne bi vzbudil dobre volje. Spomladi smo čebelarji, še posebej začetniki, večkrat v dilemi, ali imajo družine dovolj hrane ali jim jo je treba dodati. Dilema vsekakor obstaja, saj je na prvem mestu skrb za čebelje družine, kljub temu pa lahko preveč dodane krme vpliva tudi na pristnost medu.

Ne glede na to, ali krmimo čebele s sladkorno raztopino, sladkornim sirupom, pogačami z dodatki cvetnega prahu ali medu, moramo narediti vse, da predelana krma ne zaide v med. Zmotno je misljenje, da se bomo tega problema rešili, če bomo čebele krmili s pogačami. Z izrazom predelana sladkorna raztopina, imamo v mislih predelano krmo za čebele, ki je lahko v vseh zgoraj omenjenih oblikah.

Kadar govorimo o ponaredkih medu, imamo navadno v mislih med, ki so ga umetno proizvedli v laboratoriju, ali med, ki so ga proizvedle čebele, ki so jim med pašo dodajali sladkorno raztopino, da bi bili donosi večji. Manj pogosto pa pomislimo na to, da je

ponaredek tudi med, ki vsebuje predelano sladkorno raztopino zaradi tehnološke napake. Te se navadno niti ne zavedamo, saj je posledica naše tehnologije čebelarjenja, predvsem v AŽ-panju. Tudi pri čebelarjenju v nakladnem panju pa tehnološke napake niso izključene, posebej, če čebelarimo s tako imenovano metodo prevešanja, ki je običajna za tehnologijo čebelarjenja v AŽ-panju.

Če spomladi sate z zalego iz plodišča premeščamo v medišče, da bi preprečili rojenje, in če je nad

Sat, ki smo ga iz plodišča premestili v medišče, lahko označimo z risalnim žebličkom, tako da ga ob točenju ne bomo iztočili.

* Mag., svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane